

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

**Робоча програма
навчальної дисципліни
"ОПОДАТКУВАННЯ
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ"
для студентів спеціальності
8.03050803 "Оподаткування"
всіх форм навчання**

Харків. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016

Затверджено на засіданні кафедри оподаткування.
Протокол № 1 від 27.08.2015 р.

Самостійне електронне текстове мережне видання

Укладач Найденко О. Є.

Р 58   Робоча програма навчальної дисципліни "Оподаткування зовнішньоекономічної діяльності" для студентів спеціальності 8.03050803 "Оподаткування" всіх форм навчання : [Електронне видання] / уклад. О. Є. Найденко. – Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. – 46 с. (Укр. мов.)

Подано тематичний план навчальної дисципліни та її зміст за модулями й темами. Вміщено плани лекцій, теми практичних занять, запитання для самостійного вивчення та закріплення знань студентами (контрольні запитання), вимоги до написання есе, питання для поточного і підсумкового контролю та тематику контрольних робіт для студентів, методи контролю й рекомендації щодо оцінювання знань студентів, професійні компетентності, якими повинен володіти студент після вивчення навчальної дисципліни.

Рекомендовано для студентів спеціальності 8.03050803 "Оподаткування" всіх форм навчання.

Вступ

В умовах вступу України до СОТ та намагання побудувати партнерські взаємовідносини з ЄС важливою є реалізація ефективної системи оподаткування зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД), яка, з одного боку, враховувала б інтереси національних товаровиробників під час експорту продукції, а з іншого – обмежувала імпортні поставки товарів, які будуть конкурувати з товарами українського виробництва. Це дозволить українським виробникам мати стабільні ринки збуту продукції в Україні, що, безумовно, позитивно відобразиться на надходженнях податків та зборів до бюджету країни.

Податкова реформа, яка відбулася наприкінці 2014 року та багато положень з якої набули чинності у 2015 році, спричинила багато питань як у платників податків, так і у контролюючих органів у сфері оподаткування щодо оподаткування експортних та імпорتنих операцій, а також операцій з купівлі-продажу іноземної валюти.

Зміни, які сталися в оподаткуванні ЗЕД, в основному стосуються податку на додану вартість (зміни в порядку оподаткування послуг, отриманих від нерезидента), податку на прибуток підприємств (перехід на правила бухгалтерського обліку податку на прибуток підприємств стосовно операцій з купівлі-продажу іноземної валюти), акцизного податку (збільшення ставок акцизного податку на імпортні товари). Всі ці зміни викликають певний інтерес фахівців у сфері оподаткування.

Тому навчальна дисципліна "Оподаткування зовнішньоекономічної діяльності" є важливою для підготовки магістрів за спеціальністю "Оподаткування".

Навчальну дисципліну "Оподаткування ЗЕД" зараховано до групи вибіркових дисциплін циклу професійно підготовки магістрів за спеціальністю 8.03050803 "Оподаткування". Навчальна дисципліна є невід'ємною частиною циклу економічних дисциплін, необхідних робітникам бухгалтерських і податкових підрозділів підприємств.

Навчальна дисципліна орієнтує студентів на практичну діяльність у бюджетно-податковій сфері державного управління, що сприятиме формуванню нової генерації економістів-фахівців, здатних вирішувати складні макроекономічні проблеми в трансформаційній економіці України.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 0305 "Економіка та підприємництво"	Варіативна	
Змістовних модулів – 2	Спеціальність "Оподаткування"	Рік підготовки	
		2 М	2 М
		Семестр	
		3	3
		Лекції	
Есе на задану тему		24 год	24 год
Загальна кількість годин: денна форма навчання – 144; заочна форма навчання – 252	Освітній ступінь: магістр	Практичні, семінарські	
		24 год	24 год
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4; самостійної роботи студента – 6	Освітній ступінь: магістр	Самостійна робота	
		94 год	202 год
		Вид контролю	
		Іспит	Іспит
		2 год	2 год

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

- для денної форми навчання – 50 %;
- для заочної форми навчання – 24 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – надання студентам необхідних теоретичних основ, методичних рекомендацій і практичних навичок щодо державного регулювання операцій ЗЕД та їх оподаткування різними податками, зборами та обов'язковими платежами.

Для досягнення мети поставлені такі **основні завдання**:

- вивчення основних законодавчих і нормативних актів, які регламентують ЗЕД;
- ознайомлення з основними термінами ЗЕД;
- вивчення та характеристика основних інструментів регулювання ЗЕД;
- розгляд і застосування правил міжнародної торгівлі (Інкотермс–2010);
- характеристика загальних вимог до операцій в іноземній валюті;

вивчення особливостей оподаткування різних операцій у ЗЕД;
розгляд порядку оподаткування різними податками та зборами ЗЕД.

Об'єктом навчальної дисципліни є процес оподаткування ЗЕД.

Предметом навчальної дисципліни є вивчення теоретичних основ і методичних рекомендацій щодо оподаткування ЗЕД.

Вивчення навчальної дисципліни дозволить фахівцю комплексно уявляти діяльність підприємства, визначати вплив конкретної операції на фінансові результати розрахувати податки, збори і платежі, а також припускає одержання фундаментальних знань і практичних навичок із відображення в обліку ЗЕД-операцій і складання звітності підприємства.

Із метою найкращого засвоєння навчального матеріалу дисципліни студенти повинні до його початку опанувати знаннями і навичками в галузі загальної економічної теорії, фінансів, макроекономіки, економіки, вміти простежити вплив економічних важелів державного управління економікою на основні фінансово-економічні показники роботи підприємств і їх фінансовий стан. Цю дисципліну вивчають студенти, оволодівши знаннями з таких спеціальних дисциплін, як "Податкова система", "Бухгалтерський облік", "Податковий облік і звітність", "Оподаткування суб'єктів господарювання".

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

знати:

основні нормативно-правові акти, які регламентують ЗЕД;

терміни, якими оперують у ЗЕД;

інструменти державного регулювання ЗЕД;

порядок застосування правил міжнародної торгівлі (Інкотермс–2010);

загальні вимоги до операцій в іноземній валюті;

особливості оподаткування різних операцій у ЗЕД (бартер, фрахт, договір-комісії, договір-доручення);

порядок оподаткування ПДВ експортних та імпорتنих поставок;

особливості оподаткування акцизним податком експортних та імпорتنих операцій;

методи та принципи визначення сум митної вартості товарів і порядок обчислення мита;

порядок складання вантажної митної декларації;

особливості оподаткування податком на прибуток підприємств ЗЕД;

уміти:

використовувати нормативно-правові акти, які регламентують порядок оподаткування ЗЕД;

характеризувати інструменти державного регулювання ЗЕД;
застосовувати на практиці правила міжнародної торгівлі (Інко-термс–2010);

здійснювати операції в іноземній валюті та складати декларацію з валютних цінностей;

обчислювати податкові зобов'язання під час здійснення різних операцій у ЗЕД (бартер, фрахт, договір-комісії, договір-доручення);

розраховувати митну вартість товарів за допомогою різних методів та обчислювати суму мита;

складати вантажну митну декларацію;

складати декларацію про валютні цінності;

розраховувати податкові зобов'язання з різних податків, зборів та обов'язкових платежів у ході здійснення ЗЕД;

володіти:

понятійним апаратом навчальної дисципліни та правильно оперувати ним;

правилами міжнародної торгівлі Інкотермс–2010;

методикою визначення податкових зобов'язань у процесі здійснення експортних та імпорتنних операцій;

методикою складання декларації про валютні цінності;

методами визначення митної вартості товарів.

У процесі викладання навчальної дисципліни основна увага приділяється оволодінню студентами професійними компетентностями, наведеними в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Професійні компетентності, які отримують студенти після вивчення навчальної дисципліни

Код компетентності	Назва компетентності	Складові компетентності
1	2	3
ОЗЕД* 1	Знати порядок державного регулювання оподаткування ЗЕД	Знати основні законодавчі та нормативні акти, якими регламентується порядок оподаткування ЗЕД
		Знати основну термінологію ЗЕД
		Знати інструменти державного регулювання ЗЕД
		Знати порядок застосування правил міжнародної торгівлі (Інкотермс–2010)
		Знати порядок державного регулювання операцій в іноземній валюті

1	2	3
ОЗЕД 2	Володіти порядком оподаткування ЗЕД в аспекті податків та зборів	Знати порядок оподаткування податком на додану вартість експортних та імпорتنих операцій
		Знати порядок оподаткування акцизним податком експортних та імпорتنих операцій
		Знати порядок оподаткування податком на прибуток підприємств експортних та імпорتنих операцій
		Знати методи та принципи визначення митної вартості товарів
		Володіти методикою обчислення мита

* Оподаткування ЗЕД

Структуру складових професійних компетентностей та їх формування відповідно до Національної рамки кваліфікацій України наведено в додатку А.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Порядок державного регулювання ЗЕД

Тема 1. Державне регулювання ЗЕД

1.1. Термінологія зовнішньоекономічної діяльності.

Поняття зовнішньоекономічної діяльності та основна термінологія ЗЕД (аудит, валютні кошти, демпінг, квоти, ліцензія, транзит та інші). Принципи зовнішньоекономічної діяльності: суверенітету, свободи, юридичної рівності і недискримінації, верховенства закону, захисту інтересів суб'єктів ЗЕД, еквівалентності обміну, неприпустимості демпінгу під час увезення та вивезення товарів.

1.2. Суб'єкти та види ЗЕД.

Суб'єкти та види ЗЕД. Право на здійснення ЗЕД. Договори (контракти) суб'єктів ЗЕД та право, що застосовується до них. Поняття державного регулювання ЗЕД. Органи державного регулювання ЗЕД. Органи місцевого управління ЗЕД.

1.3. Податкове регулювання ЗЕД.

Принципи оподаткування та митного у разі здійснення ЗЕД. Облік зовнішньоекономічних операцій, звітність та аудит суб'єктів ЗЕД. Строки

та умови завершення імпоротної операції без увезення товару на територію України. Відповідальність суб'єктів за порушення у сфері ЗЕД.

Тема 2. Особливості міжнародного оподаткування

2.1. Види подвійного оподаткування та методи його усунення.

Види подвійного оподаткування. Методи усунення подвійного оподаткування: метод зарахування, метод звільнення. Порядок укладання міжнародних угод про уникнення подвійного оподаткування. Довідка про звільнення (зменшення) від оподаткування доходів із джерелом їх походження з України.

2.2. Принцип резидентства та порядок його підтвердження.

Принцип резидентства та його нормативне регулювання. Заява про підтвердження статусу податкового резидента України. Довідка-підтвердження статусу податкового резидента України. Звіт про виплачені доходи, утримані та перераховані до бюджету податки на доходи нерезидентів. Заява про повернення суми податку на доходи із джерелом їх походження з України.

Тема 3. Правила міжнародної торгівлі (Інкотермс–2010)

3.1. Основні правила міжнародної торгівлі.

Мета, сфера застосування та основна термінологія Інкотермс. Зобов'язання продавця щодо поставки. Перехід ризиків і витрат, пов'язаних із поставкою.

3.2. Існуючі умови поставки та порядок їх застосування.

Умови поставки групи E – EXW. Умови поставки групи F – FCA, FAS, FOB. Умови поставки групи C – CFR, CIF, CPT, CIP. Умови поставки групи D – DAT, DAP, DDP.

Тема 4. Валютне регулювання ЗЕД

4.1. Основні правила валютного регулювання та контролю.

Загальна термінологія валютного регулювання та валютного контролю.

4.2. Порядок ліцензування операцій в іноземній валюті.

Порядок отримання ліцензій НБУ на здійснення валютних операцій. Порядок здійснення готівкових та безготівкових розрахунків в іноземній валюті. Купівля-продаж іноземної валюти. Документальне оформлення.

4.3. Порядок декларування валютних цінностей та відповідальність.

Декларування валютних цінностей. Порядок складання та подання декларації про валютні цінності, доходи та майно, що належать резиденту

України і знаходяться за її межами. Відповідальність за порушення під час здійснення операцій в іноземній валюті. ЗЕД-пеня.

Змістовий модуль 2

Оподаткування ЗЕД в аспекті основних податків

Тема 5. Оподаткування податком на додану вартість

5.1. Порядок оподаткування експортних операцій.

Особливості оподаткування експортних операцій. Місце поставки товарів (робіт, послуг). База оподаткування. Нульова ставка ПДВ. Експорт без перетину кордону. Експорт у посередницьких операціях. Відшкодування ПДВ під час експорту.

5.2. Порядок оподаткування імпорتنих операцій.

Особливості оподаткування імпорتنих операцій. Документообіг та валютний контроль у процесі імпорту товарів. Реєстрація на митниці. Імпорт без перетину кордону. Організація та оподаткування міжнародних перевезень. Визначення податкових зобов'язань у ході здійснення бартерних операцій, операцій в офшорних зонах, укладання договору-комісії та договору-доручення.

Тема 6. Особливості справляння акцизного податку

6.1. Порядок оподаткування експортних операцій.

Порядок оподаткування експортних операцій. Облік податкових зобов'язань під час експорту підакцизних товарів. Податкові пільги.

6.2. Порядок оподаткування імпорتنих операцій.

Особливості імпорту підакцизних товарів податковими агентами. Особливості звітування імпортерів підакцизних товарів. Пільги у разі імпорту підакцизних товарів. Порядок придбання акцизних марок імпортерами. Порядок справляння акцизного податку у процесі імпорту. Організація і податкове забезпечення транзиту підакцизних товарів.

Тема 7. Тарифно-митне регулювання

7.1. Основні правила митного оподаткування.

Законодавче регулювання митної політики держави. Види мита.

7.2. Принципи та методи визначення митної вартості.

Поняття митної вартості товарів. Принципи визначення митної вартості товарів. Методи визначення митної вартості. Метод оцінювання

за ціною угоди щодо товарів, які імпортуються, за ціною угоди щодо ідентичних товарів, за ціною угоди відносно подібних (аналогічних) товарів, на основі віднімання вартості, на основі додавання вартості. Резервний метод.

7.3. Порядок визначення суми мита та звітування платниками податків.

Ставки та порядок розрахунку мита. Порядок складання вантажної митної декларації.

Тема 8. Оподаткування податком на прибуток підприємств

8.1. Порядок оподаткування експортних операцій.

Порядок оподаткування експортних операцій. Порядок застосування звичайних цін у ЗЕД. Безнадійна заборгованість у ЗЕД. Бартерні операції. Особливості обкладання податком на прибуток підприємств операцій у межах посередницьких договорів у сфері ЗЕД. Експорт (імпорт) товарів у межах договору комісії. Договори доручення у ЗЕД.

8.2. Порядок оподаткування імпортних операцій.

Поняття "фрахт". Різновиди договорів-фрахту. Розрахунок суми фрахту. Оподаткування фрахту, сплаченого нерезиденту. Особливості оподаткування придбання товарів в офшорах.

8.3. Оподаткування операцій в іноземній валюті.

Валютні операції у процесі експорту та імпорту. Курсові різниці. Балансова вартість валюти. Методи оцінювання.

4. Структура навчальної дисципліни

Із самого початку вивчення навчальної дисципліни кожен студент має бути ознайомлений як з робочою програмою навчальної дисципліни і формами організації навчання, так і зі структурою, змістом та обсягом кожного з її навчальних модулів, а також з усіма видами контролю та методикою оцінювання сформованих професійних компетентностей. Вивчення студентом навчальної дисципліни відбувається шляхом послідовного і ґрунтовного опрацювання навчальних модулів. Навчальний модуль – це окремий, відносно самостійний блок дисципліни, що логічно об'єднує кілька навчальних елементів дисципліни за змістом та взаємозв'язками. Тематичний план дисципліни складається з двох змістових модулів (табл. 4.1).

Структура залікового кредиту навчальної дисципліни

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		лекції	практичні і семінарські проведення	підсумкового контролю	самостійна робота (підготовка до занять)		лекції	практичні і семінарські проведення	підсумкового контролю	самостійна робота
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1										
Порядок державного регулювання ЗЕД										
Тема 1. Державне регулювання ЗЕД	17	2	2	–	13	29	2	2	–	25
Тема 2. Особливості міжнародного оподаткування	14	2	2	–	10	28	2	2	–	24
Тема 3. Правила міжнародної торгівлі (Інкотермс–2010)	18	4	4	–	10	32	4	4	–	24
Тема 4. Валютне регулювання ЗЕД	18	4	4	–	10	32	4	4	–	24
Разом за змістовим модулем 1	67	12	12	–	43	121	12	12	–	97
Змістовий модуль 2										
Оподаткування ЗЕД в аспекті основних податків										
Тема 5. Оподаткування податком на додану вартість	18	4	4	–	10	32	4	4	–	24
Тема 6. Особливості справляння акцизного податку	14	2	2	–	10	28	2	2	–	24
Тема 7. Тарифно-митне регулювання	18	4	4	–	10	32	4	4	–	24
Тема 8. Оподаткування податком на прибуток підприємств	17	2	2	–	13	29	2	2	–	25
Разом за змістовим модулем 2	67	12	12	–	43	121	12	12	–	97

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Підготовка до екзамену	6	–	–	–	6	–	–	–	–	6
Передекзаменаційні консультації	2	–	–	–	2	–	–	–	2	–
Екзамен	2	–	–	2	–	–	–	–	2	–
Усього годин за модулем	144	24	24	2	94	252	24	24	4	200

5. Теми та плани семінарських занять

Семінарське заняття – це форма навчального заняття, за якої викладач організовує дискусію навколо попередньо визначених тем, до яких студенти готують тези виступів. На кожному семінарському занятті викладач оцінює підготовлені студентами доповіді та презентації з окреслених питань (табл. 5.1), їх виступи, активність у дискусії, вміння формулювати і відстоювати свою позицію тощо. Підсумкові бали за кожне семінарське заняття виставляються у відповідний журнал. Отримані студентом бали за окремі семінарські заняття враховуються в процесі накопичення підсумкових балів із даної навчальної дисципліни.

Таблиця 5.1

Перелік тем семінарських занять

Назви теми		Програмні запитання семінарських занять	Кількість годин	Література
лекції	семінарське заняття			
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1				
Порядок державного регулювання ЗЕД				
Тема 1. Державне регулювання ЗЕД	Теоретичні характеристики оподаткування ЗЕД	1. Загальна термінологія ЗЕД. 2. Принципи оподаткування та митного регулювання ЗЕД. 3. Суб'єкти та види ЗЕД. 4. Правила здійснення ЗЕД	2	Додаткова: [31, с. 15–28; 38, с. 10–19; 40, с. 7–24; 58, с. 12–38]
Тема 2. Особливості міжнародного оподаткування	Подвійне оподаткування та методи його усунення	1. Договори про уникнення подвійного оподаткування. 2. Підтвердження статусу податкового резидента України	1	Додаткова: [38, с. 29–37; 40, с. 47–58; 47, с. 19–51; 48, с. 46–61]

Продовження таблиці 5.1

1	2	3	4	5
Тема 3. Правила міжнародної торгівлі (Інкотермс–2010)	Умови постачання товарів	1. Основна термінологія Інкотермс–2010. 2. Умови поставки групи E – EXW. 3. Умови поставки групи F – FCA, FAS, FOB. 4. Умови поставки групи C – CFR, CIF, CPT, CIP. 5. Умови поставки групи D – DAP, DAT, DDP	2	Додаткова: [40, с. 72–103; 43, с. 34–36; 53, с. 42; 55, с. 39–41]
Тема 4. Валютне регулювання ЗЕД	Правила валютного регулювання ЗЕД	1. Загальна термінологія валютного регулювання та контролю. 2. Отримання ліцензій НБУ. 3. Здійснення розрахунків в іноземній валюті. 4. Регулювання торгівлі іноземною валютою. 5. Декларування валютних цінностей. 6. Відповідальність за порушення у процесі здійснення операцій в іноземній валюті	2	Додаткова [31, с. 44–67; 42, с. 61–65; 45, с. 22–23; 51, с. 21–23]
Змістовий модуль 2 Оподаткування ЗЕД в аспекті основних податків				
Тема 5. Оподаткування податком на додану вартість	Оподаткування експортних та імпорتنих операцій	1. Експортні операції. 2. Імпорتنі операції. 3. Бартерні операції. 4. Операції в офшорних зонах	2	Основна: [1, с. 22–35; 2, с. 58–72]. Додаткова: [39, с. 26–30; 40, с. 50–53; 41, с. 29–35; 46, с. 11–15; 54, с. 29–31; 56, с. 28–33]
Тема 6. Особливості справляння акцизного податку	Оподаткування експортних та імпорتنих операцій	1. Експортні операції. 2. Імпорتنі операції	1	Основна: [1, с. 38–45; 2, с. 75–84]. Додаткова: [45, с. 22–25; 49, с. 48–50; 54, с. 29]
Тема 7. Тарифно-митне регулювання	Принципи та методи визначення митної вартості	1. Принципи та методи визначення митної вартості. 2. Види мита. 3. Складання вантажної митної декларації	2	Основна: [1, с. 62–75; 3, с. 486–502]. Додаткова: [53, с. 11–18; 59, с. 31–37; 62, с. 48–49; 65, с. 39–41]

1	2	3	4	5
Тема 8. Оподаткування податком на прибуток підприємств	Оподаткування експортних та імпорتنних операцій	1. Експортні та імпорتنні операції. 2. Методи оцінювання інвалюти. 3. Бартерні операції. 4. Операції в офшорних зонах. 5. Операції фрахту	1	Основна: [3, с. 518–580]. Додаткова: [32, с. 32–38; 33, с. 22–29; 43, с. 33–35; 45, с. 40–41; 54, с. 63–69]
Разом годин за змістовими модулями			13	

6. Теми практичних занять

Практичне заняття – це форма навчального заняття, за якої викладач організовує детальний розгляд окремих теоретичних положень навчальної дисципліни і формує вміння та навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом сформульованих завдань. Проведення таких занять ґрунтується на попередньо підготовленому методичному матеріалі – тестах для виявлення ступеня оволодіння необхідними теоретичними положеннями, наборі завдань різного рівня складності для розв'язування їх на занятті. Воно включає проведення попереднього контролю знань, вмінь і навичок студентів, постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів, розв'язування завдань із їх обговоренням, розв'язування контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання (табл. 6.1).

Таблиця 6.1

Перелік тем практичних занять

Назва змістового модуля	Теми практичних занять (за модулями)	Кількість годин	Література
1	2	3	4
Змістовий модуль 1. Порядок державного регулювання ЗЕД	Визначити суму податків та зборів у разі застосування різних методів уникнення подвійного оподаткування	1	Додаткова: [38, с. 29–37; 40, с. 47–58; 47, с. 19–51; 48, с. 46–61]
	Обґрунтування умов поставання за Інкотермс–2010	2	Додаткова: [40, с. 72–103; 43, с. 34–36; 53, с. 42; 55, с. 39–41]
	Підготовка документації необхідної для отримання ліцензії на операції в іноземній валюті	2	Додаткова: [41, с. 44–67; 52, с. 61–65; 55, с. 22–23; 61, с. 21–23]

1	2	3	4
Змістовий модуль 2. Оподаткування ЗЕД в аспекті основних податків	Обчислення податкових зобов'язань та податкового кредиту з ПДВ	2	Основна: [1, с. 22–35; 2, с. 58–72]. Додаткова: [39, с. 26–30; 40, с. 50–53; 41, с. 29–35; 46, с. 11–15; 54, с. 29–31; 56, с. 28–33]
	Обчислення акцизного податку у разі здійснення імпорتنих поставок	1	Основна: [1, с. 38–45; 2, с. 75–84]. Додаткова: [45, с. 22–25; 49, с. 48–50; 54, с. 29]
	Складання вантажної митної декларації	2	Основна: [1, с. 62–75; 3, с. 486–502]. Додаткова: [43, с. 11–18; 49, с. 31–37; 52, с. 48–49; 55, с. 39–41]
	Обчислення податкових зобов'язань із податку на прибуток підприємств	1	Основна: [3, с. 518–580]. Додаткова: [42, с. 32–38; 43, с. 22–29; 54, с. 33–35; 55, с. 40–41]
Разом годин за змістовими модулями		11	

6.1. Приклади типових практичних завдань за темами

Змістовий модуль 1

Порядок державного регулювання ЗЕД

Тема 2. На підприємстві працює іноземний громадянин, який мав у 2014 році статус резидента. Які документи потрібно надати до податкового органу для отримання статусу резидента у 2015 році?

Тема 3. Укладено контракт купівлі продажу між українською і німецькою фірмою на поставку в Україну електротехнічного обладнання за ціною 2 000 євро / шт. Обсяг партії – 200 шт. Контракт укладено на умовах поставки FOB (Інкотермс–2010). Умова платежу – 100 % передоплата. Валютний курс на момент проведення платежу становить 1 євро – 23,9 грн. Транспортні витрати з доставки контейнера з вантажем залізничним транспортом із Берліну до Києва складають 4 500 євро. У процесі укладання даної угоди використовується страхування вантажу. Страхова премія становить 17 900 євро. Послуги з митного оформлення вантажу в країні відправлення складають 12 400 євро. Валютні курси на момент проведення платежів за послуги транспортування, страхування складають:

1 євро – 23,5 грн. Мито на електротехнічне обладнання даного виду встановлено у розмірі 5,5 % від вартості постачання. ПДВ становить 20 %. Розрахуйте сукупний обсяг витрат української фірми, пов'язаний з виконанням зовнішньоторговельної угоди, доставкою товару та проведенням митного оформлення зі сплатою всіх митних платежів.

Тема 4. Українське підприємство отримало валютну виручку 15 000 євро (курс складав 23,17 грн за 1 євро) 13 липня 2015 року. Згідно з договором із нерезидентом продукція нерезиденту має бути відвантажена 15 жовтня 2015 року. Чи буде застосована ЗЕД-пеня до українського підприємства? Розрахувати розмір ЗЕД-пені у випадку її застосування.

Змістовий модуль 2

Оподаткування ЗЕД в аспекті основних податків

Тема 5 – 7. Українська компанія уклала договір із російською та німецькою фірмами на придбання пива. В жовтні 2015 року на митну територію України надійшло:

70 000 літрів із Чехії вартістю 3,5 долара за літр;

40 000 літрів із Німеччини вартістю 4,0 євро за 1 літр.

Додатково до вартості пива придбаного в Чехії включаються витрати на транспортування та страхування в розмірі 8 000 доларів, до вартості пива придбаного в Німеччині включається 17 000 євро. Ставка мита 0,5 євро за літр. На дату надання митної декларації діяв такий курс НБУ: 1 долар США – 21,83 грн; 1 євро – 25,11 грн. Розрахувати митну вартість, суму акцизного податку, мита та податку на додану вартість.

Тема 8. Підприємство для оплати товару, придбаного у нерезидента, 16.05.2015 р. придбало на МВБУ 5 000 дол. США за курсом 22,02 грн за 1 дол. США. Курс НБУ у цей день становив 21,97 грн за 1 дол. США. Як відобразити таку операцію в податковому обліку з податку на прибуток?

7. Самостійна робота

Самостійна робота студента (СРС) – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються студентом самостійно під методичним керівництвом викладача.

Мета СРС – засвоєння в повному обсязі навчальної програми та формування у студентів загальних і професійних компетентностей,

які відіграють суттєву роль у становленні майбутнього фахівця вищого рівня кваліфікації.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи студентів денної форми навчання, визначається навчальним планом і становить 65 % (94 години) від загального обсягу навчального часу на вивчення дисципліни (144 години). У ході самостійної роботи студент має перетворитися на активного учасника навчального процесу, навчитися свідомо ставитися до оволодіння теоретичними і практичними знаннями, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі, нести індивідуальну відповідальність за якість власної професійної підготовки. СРС включає: опрацювання лекційного матеріалу; опрацювання та вивчення рекомендованої літератури, основних термінів та понять за темами дисципліни; підготовку до практичних і семінарських занять; підготовку до виступу на семінарських заняттях; поглиблене опрацювання окремих лекційних тем або питань; пошук (підбір) та огляд літературних джерел за заданою проблематикою дисципліни; аналітичний розгляд наукової публікації; контрольну перевірку студентами особистих знань за запитаннями для самодіагностики; підготовку до контрольних робіт та інших форм поточного контролю; підготовку до модульного контролю; систематизацію вивченого матеріалу з метою підготовки до семестрового екзамену.

Необхідним елементом успішного засвоєння матеріалу навчальної дисципліни є самостійна робота студентів з вітчизняною та закордонною спеціальною економічною літературою, нормативними актами з питань державного регулювання економіки, статистичними матеріалами. Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам для засвоєння теоретичних знань із навчальної дисципліни, наведені в табл. 7.1.

Таблиця 7.1

Завдання для самостійної роботи студентів та форми її контролю

Назва теми	Зміст самостійної роботи студентів	Кількість годин	Форми контролю СРС	Література
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1				
Порядок державного регулювання ЗЕД				
Тема 1. Державне регулювання ЗЕД	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	13	Презентація результатів	Додаткова: [31, с. 15–28; 38, с. 10–19; 40, с. 7–24; 58, с. 12–38]

Продовження табл. 7.1

1	2	3	4	5
Тема 2. Особливості міжнародного оподаткування	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	10	Презентація результатів	Додаткова: [38, с. 29–37; 40, с. 47–58; 47, с. 19–51; 48, с. 46–61]
Тема 3. Правила міжнародної торгівлі (Інкотермс–2010)	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	10	Презентація результатів	Додаткова: [40, с. 72–103; 43, с. 34–36; 53, с. 42; 55, с. 39–41]
Тема 4. Валютне регулювання ЗЕД	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	10	Презентація результатів	Додаткова: [31, с. 44–67; 42, с. 61–65; 45, с. 22–23; 51, с. 21–23]
Усього за змістовним модулем 1		43		
Змістовий модуль 2				
Оподаткування ЗЕД в аспекті основних податків				
Тема 5. Оподаткування податком на додану вартість	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	10	Презентація результатів	Основна: [1, с. 22–35; 2, с. 58–72]. Додаткова: [39, с. 26–30; 40, с. 50–53; 41, с. 29–35; 46, с. 11–15; 54, с. 29–31; 56, с. 28–33]
Тема 6. Особливості справляння акцизного податку	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	10	Презентація результатів	Основна: [1, с. 38–45; 2, с. 75–84]. Додаткова: [45, с. 22–25; 49, с. 48–50; 54, с. 29]
Тема 7. Тарифно-митне регулювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	10	Презентація результатів	Основна: [1, с. 62–75; 3, с. 486–502]. Додаткова: [53, с. 11–18; 59, с. 31–37; 62, с. 48–49; 65, с. 39–41]

1	2	3	4	5
Тема 8. Оподаткування податком на прибуток підприємств	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського за- няття, огляд теоретич- ного матеріалу з теми	13	Презентація результатів	Основна: [3, с. 518–580]. Додаткова: [32, с. 32–38; 33, с. 22–29; 43, с. 33–35; 45, с. 40–41; 54, с. 63–69]
Усього за змістовим модулем 2		43		
Підготовка до екзамену, передекламаційна консультація		8		
Екзамен		2		
Усього за дисципліною		96		

7.1. Написання есе

Есе – невеликий за обсягом (5 – 7 сторінок) прозовий письмовий твір-роздум із довільною композицією, у якому висловлюються індивідуальні думки та враження з конкретного питання/проблеми (на вибір студента з корегуванням теми викладачем за потреби) із аргументацією власної точки зору і не претендує на вичерпну відповідь. Визначальними рисами есе, як правило, є незначний обсяг, конкретна тема, дана в підкреслено вільному, суб'єктивному її тлумаченні, вільна композиція. Можна дозволити собі бути суб'єктивними, зосередитися на частковому, а не на головному, висловлювати спірні міркування.

Есе, як правило, має таку структуру: назва, вступ, що містить загальну тезу, короткий опис змісту, що стосується безпосередньо теми есе. Основна частина есе має містити в собі головні ідеї та основні факти, а також не менше двох-трьох аргументів на користь висловленої тези.

Кожен аргумент має бути підтверджений не менш ніж двома конкретними прикладами чи спиратися на погляди науковців, що дозволяють використати їх як основу для аргументу. Беручи до уваги різні позиції та точки зору, важливим є їх критичний аналіз, а також виявлення власного ставлення до досліджуваної проблеми. У висновках зазвичай подають узагальнення, що дозволяють підтвердити висловлену у вступі тезу, ідеї та факти основної частини.

Критеріями оцінювання есе є такі його параметри: зрозуміло сформульована проблема; обґрунтування її актуальності; короткий огляд літературних джерел і поглядів різних (кількох) авторів на суть проблеми; логічна послідовність та аргументованість викладу змісту есе; наявність власної (авторської) позиції; пов'язаність змісту із сучасними українськими реаліями (практичними чи теоретичними); наявність висновку і посилань на джерела, а також уміння лаконічно та чітко викласти підготовлений матеріал (3 – 4 хв) та вміння відповісти на запитання.

Не зараховуються есе, які є плагіатом або передруком текстів з підручника чи Інтернету.

7.2. Контрольні запитання для самодіагностики

Тема 1. Державне регулювання ЗЕД

1. Наведіть поняття "зовнішньоекономічна діяльність".
2. Назвіть основні операції в ЗЕД.
3. Назвіть принципи зовнішньоекономічної діяльності.
4. Охарактеризуйте суб'єктів ЗЕД.
5. Назвіть види ЗЕД.
6. Охарактеризуйте порядок здійснення ЗЕД.
7. Назвіть види договорів (контрактів) суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності та право, що застосовується до них.
8. Назвіть органи державного регулювання ЗЕД.
9. Назвіть принципи оподаткування під час здійснення ЗЕД.
10. Назвіть принципи митного регулювання.
11. Охарактеризуйте порядок обов'язкового розподілу виручки від ЗЕД в іноземній валюті.
12. Охарактеризуйте порядок здійснення розрахунків та кредитування суб'єктів ЗЕД.
13. Охарактеризуйте порядок страхування та ліцензування ЗЕД.
14. Охарактеризуйте порядок заборони окремих видів експорту та імпорту.
15. Який порядок обліку зовнішньоекономічних операцій, звітність та аудит суб'єктів ЗЕД?
16. Назвіть заходи України у відповідь на дискримінаційні та/або недружні дії інших держав, митних союзів або економічних угруповань.
17. Охарактеризуйте порядок обмеження реекспорту.

18. Назвіть заходи проти недобросовісної конкуренції та зростаючого імпорту у процесі здійснення ЗЕД.

19. Назвіть строки та умови завершення імпортової операції без увезення товару на територію України.

20. Які види відповідальності застосовуються до суб'єктів господарювання за порушення у сфері ЗЕД?

Тема 2. Особливості міжнародного оподаткування

1. Наведіть визначення поняття "подвійне оподаткування".

2. Які існують види подвійного оподаткування?

3. Які існують методи уникнення подвійного оподаткування?

4. Назвіть типи міжнародних угод щодо уникнення подвійного оподаткування.

5. Охарактеризуйте порядок зменшення податкових зобов'язань на суму податків, сплачених в іноземних країнах.

6. Наведіть визначення поняття "резидент".

7. Охарактеризуйте порядок підтвердження статусу резидента.

Тема 3. Правила міжнародної торгівлі (Інкотермс–2010)

1. Які мета, сфера застосування та основна термінологія Інкотермс?

2. Назвіть зобов'язання продавця щодо поставки.

3. Який порядок переходу ризиків і витрат, пов'язаних із поставкою?

4. Назвіть умови поставки групи Е.

5. Назвіть умови поставки групи F.

6. Назвіть умови поставки групи С.

7. Назвіть умови поставки групи D.

Тема 4. Валютне регулювання ЗЕД

1. Який порядок отримання ліцензій НБУ на здійснення валютних операцій?

2. Охарактеризуйте порядок здійснення готівкових та безготівкових розрахунків в іноземній валюті.

3. Охарактеризуйте порядок купівлі-продажу іноземної валюти.

4. Охарактеризуйте порядок декларування валютних цінностей.

5. Які види відповідальності застосовуються за порушення у процесі здійснення операцій в іноземній валюті?

6. Який порядок обчислення ЗЕД-пені?

Тема 5. Оподаткування податком на додану вартість

1. Охарактеризуйте порядок оподаткування експортних операцій.
2. Охарактеризуйте порядок оподаткування імпорتنих операцій.
3. Охарактеризуйте порядок оподаткування міжнародних перевезень.
4. Охарактеризуйте порядок оподаткування у рамках міжнародних угод.

Тема 6. Особливості справляння акцизного податку

1. Охарактеризуйте порядок оподаткування експортних операцій.
2. Охарактеризуйте порядок оподаткування імпорتنих операцій.
3. Який порядок податкового забезпечення транзиту підакцизних товарів?
4. Який порядок декларування максимальних роздрібних цін на продукцію імпортером?
5. Який порядок придбання імпортерами марок акцизного податку?
6. Охарактеризуйте порядок оподаткування операцій з векселями.

Тема 7. Тарифно-митне регулювання

1. Наведіть визначення поняття "митна вартість товарів".
2. Назвіть принципи визначення митної вартості товарів.
3. Які існують види мита?
4. Які існують методи визначення митної вартості?
5. Охарактеризуйте порядок складання вантажної митної декларації.

Тема 8. Оподаткування податком на прибуток підприємств

1. Охарактеризуйте порядок оподаткування податком на прибуток підприємств експортних та імпорتنих операцій.
2. Охарактеризуйте порядок здійснення валютних операції під час експорту та імпорту.
3. Які існують методи оцінювання балансової вартості валюти?
4. Наведіть визначення поняття "фрахт".
5. Який порядок розрахунок суми фрахту?
6. Назвіть різновиди договорів фрахтування.
7. Охарактеризуйте порядок оподаткування фрахту, сплаченого нерезиденту.
8. Охарактеризуйте порядок оподаткування придбання товарів в офшорах.

8. Індивідуально-консультативна робота

Індивідуально-консультативна робота здійснюється за графіком індивідуально-консультативної роботи у формі: індивідуальних занять, консультацій, перевірки виконання індивідуальних завдань, перевірки та захисту завдань, що винесені на поточний контроль тощо.

Формами організації індивідуально-консультативної роботи є:

а) за засвоєнням теоретичного матеріалу:

консультації: індивідуальні (запитання – відповідь);

групові (розгляд типових прикладів – ситуацій);

б) за засвоєнням практичного матеріалу:

консультації індивідуальні і групові;

в) для комплексної оцінки засвоєння програмного матеріалу:

індивідуальне здавання виконаних робіт;

підготовка есе для виступу на науковому семінарі;

підготовка есе для виступу на науковій конференції.

9. Методи навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни передбачено застосування активних і інтерактивних методів навчання – проблемних та міні-лекцій, семінарів в активній формі, розгляд кейсів. Основні відмінності активних та інтерактивних методів навчання від традиційних визначаються не тільки методикою і технікою викладання, але і високою ефективністю навчального процесу, який виявляється в: високій мотивації студентів; закріпленні теоретичних знань на практиці; підвищенні самосвідомості студентів; виробленню здатності ухвалювати самостійні рішення; виробленню здібності до колективних рішень; виробленню здібності до соціальної інтеграції; придбанні навичок вирішення конфліктів; розвитку здібності до компромісів. Види навчальних технологій, які використовуються для активізації процесу навчання наведено в табл. 9.1.

Використання навчальних технологій для активізації процесу навчання

Методики активізації процесу навчання	Практичне застосування навчальних технологій
<i>Проблемні лекції</i> – спрямовані на розвиток логічного мислення студентів і характеризуються виділенням головних висновків із питань, що розглядаються. У процесі читання лекцій студентам даються питання для самостійного розмірковування, яка відіграє активізуючу роль, примушує студентів сконцентруватися і почати активно мислити в пошуках правильної відповіді	Проблемна лекція з питання: "Принципи зовнішньоекономічної діяльності" (за темою 1)
	Проблемна лекція з питання: "Заходи України у відповідь на дискримінаційні та/або недружні дії інших держав, митних союзів або економічних угруповань" (за темою 1)
	Проблемна лекція з питання: "Відповідальність за порушення під час здійснення операцій в іноземній валюті" (за темою 4)
<i>Міні-лекції</i> – характеризуються значною ємністю, складністю логічних побудов, образів, доказів та узагальнень	Міні-лекція з питання: "Заборона окремих видів експорту та імпорту" (за темою 1)
	Міні-лекція з питання: "Строки та умови завершення імпортової операції без увезення товару на територію України" (за темою 1)
	Міні-лекція з питання "Імпорт без перетину кордону" (за темою 5)
	Міні-лекція з питання: "Порядок застосування звичайних цін у ЗЕД" (за темою 8)

10. Методи контролю

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, семінарські, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця, контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту скласти іспит, – 35 балів);

модульний контроль, що проводиться з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті *інтегроване* оцінювання результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля;

підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового екзамену, відповідно до графіку навчального процесу.

Поточний контроль з даної навчальної дисципліни проводиться в таких формах:

активна робота на лекційних заняттях;

активна участь у виконанні практичних завдань;

активна участь у дискусії та презентації матеріалу на семінарських заняттях;

захист індивідуального розрахункового завдання;

проведення поточного тестування;

проведення письмової контрольної роботи;

експрес-опитування.

Модульний контроль з даної навчальної дисципліни проводиться у формі колоквиуму. **Колоквиум** – це форма перевірки й оцінювання знань студентів у системі освіти у вищих навчальних закладах. Проводиться як проміжний міні-екзамен з ініціативи викладача.

Підсумковий/семестровий контроль проводиться у формі семестрового екзамену. **Семестрові екзамени** – форма оцінки підсумкового засвоєння студентами теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни, що проводиться як контрольний захід.

Порядок проведення поточного оцінювання знань студентів. Оцінювання знань студента під час семінарських і практичних занять та виконання індивідуальних завдань проводиться за накопичувальною системою за такими критеріями:

розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;

ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни;

ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;

вміння поєднувати теорію з практикою під час розгляду виробничих ситуацій, розв'язання задач, проведення розрахунків у процесі виконання індивідуальних завдань та завдань, винесених на розгляд в аудиторії;

логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і під час виступів в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки;

арифметична правильність виконання індивідуального та комплексного розрахункового завдання.

Максимально можливий бал за конкретним завданням ставиться за умови відповідності індивідуального завдання студента або його усної відповіді всім зазначеним критеріям. Відсутність тієї або іншої складової знижує кількість балів. У процесі оцінювання індивідуальних завдань увага також приділяється якості, самостійності та своєчасності здачі виконаних завдань викладачу, згідно з графіком навчального процесу. Якщо якась із вимог не буде виконана, то бали будуть знижені.

Поточний тестовий контроль проводиться декілька разів за семестр. Тест включає запитання одиничного і множинного вибору щодо перевірки знань основних категорій навчальної дисципліни.

Письмова контрольна робота проводиться 2 рази за семестр та включає практичні завдання різного рівня складності відповідно до тем змістового модуля.

Критерії оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів. Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, само-реалізація на практичних та семінарських заняттях.

Критеріями оцінювання есе є:

здатність проводити критичне та незалежне оцінювання певних проблемних питань;

вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання;

застосування аналітичних підходів;

якість і чіткість викладення міркувань;

логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми;

самостійність виконання роботи;

грамотність подачі матеріалу;

використання методів порівняння, узагальнення понять та явищ;
оформлення роботи.

Порядок підсумкового контролю з навчальної дисципліни.

Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів із навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення семестрового екзамену. Екзаменаційний білет охоплює програму дисципліни і передбачає визначення рівня знань і ступеня опанування студентами компетентностей.

Завданням екзамену є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо. В умовах реалізації компетентнісного підходу екзамен оцінює рівень засвоєння студентом компетентностей, що передбачені кваліфікаційними вимогами. Кожен екзаменаційний білет складається із 5 практичних ситуацій, які передбачають вирішення типових професійних завдань фахівця на робочому місці та дозволяють діагностувати рівень теоретичної підготовки студента і рівень його компетентності з навчальної дисципліни.

Екзаменаційний білет включає три стереотипних, два ситуаційних завдання, які оцінюються відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

Студент, який із поважних причин, підтверджених документально, не мав можливості брати участь у формах поточного контролю, тобто не склав змістовий модуль, має право на його відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання за розпорядженням декана факультету відповідно до встановленого терміну.

Студент **не може бути допущений** до складання екзамену, якщо кількість балів, одержаних за результатами перевірки успішності під час поточного та модульного контролю відповідно до змістового модуля впродовж семестру, в сумі не досягла 35 балів. Після екзаменаційної сесії декан факультету видає розпорядження про ліквідацію академічної заборгованості. У встановлений термін студент добирає залікові бали.

Студента слід **вважати атестованим**, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60. Мінімально можлива кількість балів за поточний і модульний контроль упродовж семестру – 35 та мінімально можлива кількість балів, набраних на екзамені, – 25.

Зразок екзаменаційного білета

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
Освітній ступінь "магістр"
Спеціальність: "Оподаткування". Семестр III
Навчальна дисципліна "Оподаткування ЗЕД"

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

Завдання 1 (стереотипне). На підприємстві працює іноземний громадянин, який мав у 2014 році статус резидента. Які документи потрібно надати до податкового органу для отримання статусу резидента у 2015 році?

Завдання 2 (стереотипне). Підприємство для оплати товару, придбаного у нерезидента, 16.05.2015 р. придбало на МВБУ 5 000 дол. США за курсом 22,02 грн за 1 дол. США. Курс НБУ у цей день становив 21,97 грн за 1 дол. США. Як відобразити таку операцію в податковому обліку з податку на прибуток?

Завдання 3 (стереотипне). Фізична особа ввозить новий автомобіль із кодом 8703 21 10 00 УКТЗЕД, з об'ємом двигуна 1 400 см³. Митна вартість автомобіля – 40 000 євро. Курс НБУ на день подання митної декларації становив 1 євро – 23,58 грн. Розрахувати суму акцизного податку у разі ввезення автомобіля?

Завдання 4 (ситуаційне). Українська компанія уклала договір із російською та німецькою фірмами на придбання пива. В жовтні 2015 року на митну територію України надійшло:

70 000 літрів із Чехії вартістю 3,5 долара за літр;

40 000 літрів із Німеччини вартістю 4,0 євро за 1 літр.

Додатково до вартості пива придбаного в Чехії включаються витрати на транспортування та страхування в розмірі 8 000 доларів, до вартості пива придбаного в Німеччині включається 17 000 євро. Ставка мита 0,5 євро за літр. На дату надання митної декларації діяв такий курс НБУ: 1 долар США – 21,83 грн; 1 євро – 25,11 грн. Розрахувати митну вартість, суму акцизного податку, мита та податку на додану вартість.

Завдання 5 (ситуаційне). Укладено контракт купівлі-продажу між українською і німецькою фірмою на поставку в Україну електротехнічного обладнання за ціною 2 000 євро за штуку. Обсяг партії – 200 шт. Контракт укладено на умовах поставки FOB (Інкотермс–2010). Умова платежу – 100 % передоплата. Валютний курс на момент проведення платежу становить 1 євро – 23,9 грн. Транспортні витрати з доставки контейнера з вантажем залізничним транспортом з Берліну до Києва складають 4 500 євро. Під час укладання даної угоди використовується страхування вантажу. Страхова премія становить 17 900 євро. Послуги з митного оформлення вантажу в країні відправлення складають 12 400 євро. Валютні курси на момент проведення платежів за послуги транспортування, страхування складають: 1 євро – 23,5 грн. Мито на електротехнічне обладнання даного виду встановлено у розмірі 5,5 % від вартості постачання. ПДВ становить 20 %. Розрахуйте сукупний обсяг витрат української фірми, пов'язаний з виконанням зовнішньоторговельної угоди, доставкою товару та проведенням митного оформлення зі сплатою всіх митних платежів.

Затверджено на засіданні
кафедри оподаткування ХНЕУ ім. С. Кузнеця.
Протокол №___ від "___" _____ 20___ р.

Зав. кафедри _____ Екзаменатор _____
(підпис) (підпис)

Результат семестрового екзамену оцінюється в балах (максимальна кількість – 40 балів, мінімальна кількість, що зараховується, – 25 балів) і проставляється у відповідній графі *екзаменаційної "Відомості обліку успішності"*.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час екзамену, та балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою. Сумарний результат у балах за семестр складає: "60 і більше балів – зараховано", "59 і менше балів – не зараховано" та заноситься у залікову "Відомість обліку успішності" навчальної дисципліни. У випадку отримання менше 60 балів студент обов'язково здає залік після закінчення екзаменаційної сесії у встановлений деканом факультету термін, але не пізніше двох тижнів після початку семестру. У випадку повторного отримання менше 60 балів декан факультету призначає комісію у складі трьох викладачів на чолі із завідувачем кафедри та визначає термін перескладання заліку, після чого приймається рішення відповідно до чинного законодавства: "зараховано" – студент продовжує навчання за графіком навчального процесу, а якщо "не зараховано", тоді декан факультету пропонує студенту повторне вивчення навчальної дисципліни протягом наступного навчального періоду самостійно.

Підсумкові бали за екзамен складаються із суми балів за виконання всіх завдань, що округлені до цілого числа за правилами математики.

Алгоритм вирішення кожного завдання включає окремі етапи, які відрізняються за складністю, трудомісткістю та значенням для виконання завдання. Тому окремі завдання та етапи їх виконання оцінюються відокремлено один від одного таким чином:

Завдання 1 (5 балів):

1,5 бала – за правильне подання та використання методичного апарату;

2 бали – за арифметичну правильність розрахунку;

0,5 бала – за наявність і ґрунтовність висновку;

0,5 бала – за охайність подання результатів;

0,5 бала – за наявність пояснень щодо алгоритму розрахунку.

Завдання 2 (5 балів):

1,5 бала – за правильне подання та використання методичного апарату;

2 бали – за арифметичну правильність розрахунку;

- 0,5 бала – за наявність і ґрунтовність висновку;
- 0,5 бала – за охайність подання результатів;
- 0,5 бала – за наявність пояснень щодо алгоритму розрахунку.

Завдання 3 (7 балів):

- 3 бали – за правильне подання та використання методичного апарату;
- 2 бали – за арифметичну правильність розрахунку;
- 1 бал – за наявність і ґрунтовність висновку;
- 0,5 бала – за охайність подання результатів;
- 0,5 бала – за наявність пояснень щодо алгоритму розрахунку.

Завдання 4 (10 балів):

- 5 балів – за правильне подання та використання алгоритму розрахунку;
- 3 бали – за арифметичну правильність розрахунку показників;
- 1,5 бала – за наявність і ґрунтовність висновку;
- 0,5 бала – за охайність подання результатів;

Завдання 5 (13 балів):

- 6 балів – за правильне подання та використання алгоритму розрахунку;
- 5 балів – за арифметичну правильність розрахунку показників;
- 1,5 бала – за наявність і ґрунтовність висновку;
- 0,5 бала – за охайність подання результатів.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Система оцінювання рівня сформованості професійних компетентностей студентів денної форми навчання наведена в табл. 11.1.

Розподіл балів у межах тем змістових модулів наведено в табл. 11.2.

Максимальну кількість балів, яку може накопичити студент протягом тижня за формами та методами навчання, наведено в табл. 11.3.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця (табл. 11.4).

Таблиця 11.1

Система оцінювання рівня сформованості професійних компетентностей

Професійні компетентності		Навчальний тиждень	Годин	Методи та форми навчання			Оцінка рівня сформованості компетентностей	
							Форми контролю	Максимальний бал
1		2	3	4			5	6
Змістовий модуль 1. Порядок державного регулювання ЗЕД								
ОЗЕД 1	Здатність характеризувати основні характеристики державного регулювання ЗЕД	1	Ауд.	2	Лекція	Тема 1. Державне регулювання ЗЕД	Робота на лекції	0,5
				2	Семінарське заняття	Тема семінарського заняття "Державне регулювання ЗЕД"	Активна участь у дискусії	0,5
			СРС	13	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	–	–
ОЗЕД 1	Знати особливості міжнародного оподаткування та порядок уникнення подвійного оподаткування	1	Ауд.	2	Лекція	Тема 2. Особливості міжнародного оподаткування	Експрес-опитування за темою 1	3,5
				1	Семінарське заняття	Тема семінарського заняття. Есе "Конвенції про уникнення подвійного оподаткування"	Есе	0,5
				1	Практичне заняття	Тема практичного заняття "Розрахунок податкових зобов'язань під час отримання іноземних доходів"	Виконання практичного завдання	0,5
			СРС	10	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського і практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	Презентація результатів	0,5
ОЗЕД 1	Знати правила міжнародної торгівлі	2	Ауд.	2	Лекція	Тема 3. Правила міжнародної торгівлі (Інкотермс–2010)	Експрес-опитування за темою 2	3,5
				2	Семінарське заняття	Тема семінарського заняття "Правила міжнародної торгівлі"	Вибір умови постачання	0,5
			СРС	5	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	Презентація результатів	0,5

Продовження табл. 11. 1

33

1	2	3	4	5	6	7	8	9
ОЗЕД 1	Знати порядок визначення витрат під час застосування різних умов постачання товарів	2	Ауд.	2	Лекція	Тема 3. Правила міжнародної торгівлі (Інкотермс–2010)	Робота на лекції	0,5
				2	Практичне заняття	Тема практичного заняття "Обчислення витрат платника податків під час застосування різних умов постачання товарів"	Виконання практичного завдання	3,5
			СРС	5	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	Презентація результатів	0,5
ОЗЕД 1	Знати основні правила валютного регулювання	3	Ауд.	2	Лекція	Тема 4. Валютне регулювання ЗЕД	Експрес-опитування за темою 3	3,5
				2	Семінарське заняття	Тема семінарського заняття "Ліцензування валютних операцій"	Активна участь у дискусії	0,5
			СРС	5	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	Презентація результатів	0,5
ОЗЕД 1	Знати порядок застосування штрафних санкцій за порушення валютного законодавства	3	Ауд.	1	Лекція	Тема 4. Валютне регулювання ЗЕД	Робота на лекції	0,5
				1	Лекція	Контрольна робота за темами 1 – 4	Контрольна робота	4
				2	Практичне заняття	Тема практичного заняття "Обчислення штрафних санкцій за порушення валютного законодавства"	Виконання практичного завдання	3,5
			СРС	5	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	Презентація результатів	0,5
Змістовий модуль 2. Оподаткування ЗЕД в аспекті основних податків								
ОЗЕД 2	Знати порядок оподаткування податком на додану вартість експортних та імпорتنних операцій	4	Ауд.	2	Лекція	Тема 5. Оподаткування податком на додану вартість	Експрес-опитування за темою 4	3,5
				2	Семінарське заняття	Тема семінарського заняття "Правила оподаткування експортних та імпорتنних операцій"	Активна участь у дискусії	0,5
			СРС	5	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	Презентація результатів	0,5

1		2	3		4		5	6
ОЗЕД 2	Вміти визначати податкові зобов'язання при здійсненні ЗЕД-операцій	4	Ауд.	2	Лекція	Тема 5. Оподаткування податком на додану вартість	Робота на лекції	0,5
				2	Практичне заняття	Тема практичного заняття "Визначення податкових зобов'язань з ПДВ під час здійснення ЗЕД-операцій"	Виконання практичного завдання	3,0
			СРС	5	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	Презентація результатів	0,5
ОЗЕД 2	Знати порядок оподаткування акцизним податком ЗЕД-операцій	5	Ауд.	2	Лекція	Тема 6: Особливості справляння акцизного податку	Експрес-опитування за темою 5	2,0
				1	Семінарське заняття	Тема семінарського заняття "Порядок ліцензування імпорту"	Активна участь у дискусії	0,5
				1	Практичне заняття	Тема практичного заняття "Визначення податкових зобов'язань з акцизного податку при здійсненні ЗЕД-операцій"	Виконання практичного завдання	3,0
			СРС	5	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	Презентація результатів	0,5
ОЗЕД 2	Знати види мита та ставки мита	5	Ауд.	2	Лекція	Тема 7. Тарифно-митне регулювання	Експрес-опитування за темою 6	2,0
				2	Семінарське заняття	Тема семінарського заняття "Види мита та види ставок мита"	Активна участь у дискусії	0,5
			СРС	5	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	Презентація результатів	0,5

Закінчення табл. 11.1

1		2	3		4		5	6
ОЗЕД 2	Вміти скласти вантажну митну декларацію	6	Ауд.	2	Лекція	Тема 7. Тарифно-митне регулювання	Робота на лекції	0,5
				2	Практичне заняття	Тема практичного заняття "Складання вантажної митної декларації"	Виконання практичного завдання	3,0
			СРС	5	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	Презентація результатів	0,5
ОЗЕД 2	Знати особливості оподаткування податком на прибуток експортних та імпорتنих операцій	6	Ауд.	1	Лекція	Тема 8. Оподаткування податком на прибуток підприємств	Експрес-опитування за темою 7	2,0
				1	Лекція	Контрольна робота за темами 5 – 8	Контрольна робота	4,5
				1	Семінарське заняття	Тема семінарського заняття "Регулювання офшорних зон"	Активна участь у дискусії	0,5
				1	Практичне заняття	Визначення курсових різниць	Виконання практичного завдання	3,0
			СРС	13	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	Презентація результатів	0,5
СЕСІЯ			Ауд.	2	Передекзаменаційна консультація	Вирішення практичних завдань на різні теми, що входять до підсумкового контролю	Підсумковий контроль	40
				2	Іспит	Виконання завдань екзаменаційного білета		
			СРС	6	Підготовка до іспиту	Повторення матеріалів змістових модулів		
Усього годин				144	Загальна кількість балів із навчальної дисципліни			100
<i>з них:</i>								
<i>Аудиторні</i>				48	33 %	<i>поточний контроль</i>		60
<i>Самостійна робота</i>				96	67 %	<i>підсумковий контроль</i>		40

Таблиця 11.2

Розподіл балів за темами

Поточне тестування та самостійна робота								Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		
4	8	8	8	9	7	9	7		
Колоквіум				Колоквіум					
4				5					

Примітка. T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів

Таблиця 11.3

Розподіл балів за тижнями

Теми змістового модуля		Лекційні заняття	Практичні заняття	Семинарські заняття	Презентація	Письмова контрольна робота	Усього	
Змістовий модуль 1. Порядок державного регулювання ЗЕД	Тема 1	1 тиждень	0,5	–	0,5	–	1,0	
	Тема 2	1 тиждень	3,5	0,5	0,5	0,5	5,0	
	Тема 3	2 тиждень	3,5	–	0,5	0,5	–	4,5
		2 тиждень	0,5	3,5	–	0,5		4,5
	Тема 4	3 тиждень	3,5	–	0,5	0,5	–	4,5
		3 тиждень	0,5	3,5	–	0,5	4	8,5
Змістовий модуль 2. Оподаткування ЗЕД в аспекті основних податків	Тема 5	4 тиждень	3,5	–	0,5	0,5	–	4,5
		4 тиждень	0,5	3,0	–	0,5	–	4,0
	Тема 6	5 тиждень	2,0	3,0	0,5	0,5	–	6,0
	Тема 7	5 тиждень	2,0	–	0,5	0,5	–	3
	Тема 7	6 тиждень	0,5	3,0	–	0,5	–	4,0
	Тема 8	6 тиждень	2,0	3,0	0,5	0,5	4,5	10,5
Усього			22,5	19,5	4,0	5,5	8,5	60

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D		
60 – 63	E	задовільно	не зараховано
35 – 59	FX	незадовільно	
1 – 34	F		

Оцінки за цією шкалою заносяться до відомостей обліку успішності, індивідуального навчального плану студента та іншої академічної документації.

12. Рекомендована література**12.1. Основна**

1. Иванов Ю. Б. Системы налогообложения Украины и России: структура, проблемы, тенденции развития : монография / Ю. Б. Иванов, И. А. Майбуров. – Х. : ФЛП Либуркина Л. М. ; Х. : ИД "ИНЖЭК", 2009. – 520 с.
2. Иванов Ю. Б. Альтернативні системи оподаткування : навч. посіб. / Ю. Б. Иванов, К. В. Петросянц. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2007. – 272 с.
3. Иванов Ю. Б. Оподаткування виплат з оплати праці : навч. посіб. / Ю. Б. Иванов, Г. М. Дорожкіна, Є. І. Коновалов. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2008. – 360 с.
4. Иванов Ю. Б. Податкова система : підручник / Ю. Б. Иванов, А. І. Крисоватий, О. М. Десятнюк. – К. : Атіка, 2006. – 920 с.
5. Иванов Ю. Б. Податковий облік і звітність: підручник / Ю. Б. Иванов, В. В. Карпова, О. Є. Найдено. – К. : Знання, 2010. – 710 с.
6. Иванов Ю. Б. Податковий облік та звітність : конспект лекцій / Ю. Б. Иванов, О. Є. Найдено. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2007. – 168 с.
7. Податкова політика: теорія, методологія, інструментарій : навч. посіб. / під ред. Ю. Б. Иванова, І. А. Майбурова. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2010. – 492 с.
8. Податкове регулювання соціального розвитку: світовий досвід та тенденції в Україні : монографія / Ю. Б. Иванов, О. М. Тищенко, О. В. Грачов

та ін. ; за заг. ред. Ю. Б. Іванова. – Х. : ФОП Александрова К. М. ; ВД "ІНЖЕК", 2012. – 496 с.

9. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI // *Голос України*. – 2010. – № 229–230. – С. 1–56.

10. Податковий менеджмент : підручник / Ю. Б. Іванов, А. І. Крисоватий, А. Я. Кизима та ін. – К. : Знання, 2008. – 525 с.

11. Положення про виготовлення, зберігання, продаж марок акцизного податку та маркування алкогольних напоїв і тютюнових виробів : Постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2010 року № 1251 // *Офіційний вісник України*. – 2011. – № 1. – С. 142.

12. Положення про реєстрацію платників податку на додану вартість : Наказ Міністерства доходів і зборів України від 16 січня 2014 року № 26 // *Офіційний вісник України*. – 2014. – № 5. – С. 54.

13. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України № 996-XIV від 16 липня 1999 року // *Офіційний вісник України*. – 1999. – № 33. – С. 31–57.

14. Про затвердження Порядку ведення Книги обліку доходів і витрат, яку ведуть фізичні особи – підприємці, крім осіб, що обрали спрощену систему оподаткування, і фізичні особи, які провадять незалежну професійну діяльність : Наказ Міністерства доходів і зборів України від 16 вересня 2013 року № 481 // *Офіційний вісник України*. – 2013. – № 78. – С. 329.

15. Про затвердження Порядку подання документів для застосування податкової соціальної пільги : Постанова Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2010 року № 1227 // *Офіційний вісник України*. – 2014. – № 1. – С. 45.

16. Про затвердження форм документів, які використовуються у процесі відшкодування сум податку на додану вартість : Наказ Міністерства фінансів України від 7 листопада 2011 року № 1396 // *Офіційний вісник України*. – 2011. – № 94. – С. 236.

17. Про затвердження форм заявок-розрахунків на виготовлення та придбання марок акцизного податку, звіту про використання марок акцизного податку та журналів для обліку марок акцизного податку : Наказ Міністерства доходів і зборів України від 4 лютого 2014 року № 115 // *Офіційний вісник України*. – 2014. – № 21. – С. 52.

18. Про затвердження форм податкових декларацій збору за місця для паркування транспортних засобів та туристичного збору : Наказ Міністерства фінансів України від 9 липня 2015 року № 636 // *Офіційний вісник України*. – 2015. – № 63. – С. 259.

19. Про затвердження форм Податкової декларації з рентної плати : Наказ Міністерства фінансів України від 17 серпня 2015 року № 1403 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 75. – С. 71.

20. Порядок оформлення поштових відправлень з вкладенням матеріалів звітності, розрахункових документів і декларацій : Постанова Кабінету Міністрів України від 28 липня 1997 року № 799 // Офіційний вісник України. – 1997. – № 31. – С. 41.

21. Про державне регулювання виробництва й обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів : Закон України № 481/95-ВР від 19 грудня 1995 року // Відомості Верховної Ради України – 1995. – № 46. – С. 21–24.

22. Про затвердження Порядку визначення відповідності платника податку критеріям, які дають право на отримання автоматичного бюджетного відшкодування податку на додану вартість : Наказ Міністерства доходів і зборів України від 10 грудня 2013 року № 781 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 99. – С. 54.

23. Про затвердження Порядку погодження та видачі дозволів на спеціальне водокористування та внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 10 серпня 1992 року № 459 : Постанова Кабінету Міністрів України від 13 березня 2002 року № 321 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 12. – С. 88.

24. Про затвердження форм книги обліку доходів і книги обліку доходів і витрат та порядків їх ведення : Наказ Міністерства фінансів України від 15 грудня 2011 року № 1637 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 100. – С. 329.

25. Про затвердження форм та Порядку заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість : Наказ Міністерства доходів і зборів України від 13 листопада 2013 року № 678 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 99. – С. 71.

26. Про затвердження форми Декларації про максимальні роздрібні ціни на підакцизні товари (продукцію), Порядку складання та подання декларації про максимальні роздрібні ціни на підакцизні товари (продукцію) : Наказ Державної податкової адміністрації України від 24 грудня 2010 року № 1027 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 7. – С. 22.

27. Про затвердження форми Податкової декларації з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки : Наказ Міністерства доходів і зборів України від 5 грудня 2013 року № 766 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 16. – С. 140.

28. Про затвердження форми Податкової декларації з податку на прибуток підприємства : Наказ Міністерства доходів і зборів України від 30 грудня 2013 року № 872 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 96. – С. 6.

29. Соціальні аспекти податкової політики : монографія / Ю. Б. Іванов, О. М. Тищенко, О. В. Грачов та ін. ; за заг. ред. Ю. Б. Іванова. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2011. – 304 с.

12.2. Додаткова

30. Багорова І. В. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : підручник / І. В. Багорова. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 580 с.

31. Беднарчук Г. Бартер у ЗЕД: чергові зміни // Дебет-кредит. – 2009. – № 15. – С. 40–41.

32. Беднарчук Г. Імпорт без ввезення, експорт без вивезення / Г. Беднарчук // Дебет-кредит. – 2009. – № 15. – С. 22–29.

33. Беднарчук Г. Імпорт від "А" до "Я" – 1 / Г. Беднарчук // Дебет-кредит. – 2008. – № 39. – С. 32–38.

34. Беднарчук Г. Особливості придбання товарів в офшорних зонах / Г. Беднарчук // Дебет-кредит. – 2008. – № 8. – С. 33–35.

35. Богач Л. Вибираємо метод оцінки балансової вартості валюти / Л. Богач // Баланс. – 2008. – № 99. – С. 52–55.

36. Богач Л. Звичайні ціни у сфері ЗЕД / Л. Богач // Баланс. – 2009. – № 37. – С. 46–47.

37. Богач Л. Фрахт: особливості обліку / Л. Богач // Баланс. – 2008. – № 70. – С. 50–53.

38. Вареня В. Договір доручення у ЗЕД / В. Вареня // Дебет-кредит. – 2008. – № 23. – С. 29–35.

39. Войцеховський М. Розрахунки валютою в експортних операціях / М. Войцеховський // Дебет-кредит. – 2008. – № 40. – С. 61–65.

40. Волинець Л. Использование балансовой стоимости валюты в налоговом учете / Л. Волинець // Экспресс-анализ. – 2009. – № 24–25. – С. 63–69.

41. Волинець Л. Таможенные пошлины: виды и порядок уплаты / Л. Волинець // Экспресс. – 2006. – №12. – С. 11–18.

42. Голоскубова Н. ЗЕД-операції: як продовжити перебіг 180 днів / Н. Голоскубова // Бухгалтерський тиждень. – 2009. – № 27. – С. 28–31.

43. Голоскубова Н. Як обкладається ПДВ експорт та імпорт послуг / Н. Голоскубова // Власне діло. – 2007. – № 10. – С. 11–15.

44. Горін Н. В. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. / Н. В. Горін. – К. : Знання, 2008. – 330 с.
45. Данченко В. Методы исчисления таможенной стоимости / В. Данченко // Налоговое планирование. – 2008. – № 8. – С. 31–37.
46. Дідківський М. І. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : навч. посіб. / М. І. Дідківський. – К. : Знання, 2006. – 463 с.
47. Інкотермс-2010. Офіційні правила тлумачення торговельних термінів Міжнародної торгової палати / Урядовий кур'єр – 2011. – № 68. – С. 1–18.
48. Киян І. Вантажна митна декларація: кому яка? / І. Киян // Баланс. – 2008. – № 20. – С. 48–49.
49. Куцміда Н. Нові податкові правила міжнародних перевезень / Н. Куцміда // Дебет-кредит. – 2008. – № 30. – С. 29–31.
50. Лисиця Т. Експортні операції та ПДВ / Т. Лисиця // Баланс. – 2009. – № 82. – С. 28–33.
51. Лисиця Т. Операції у сфері ЗЕД: законодавчі зміни / Т. Лисиця // Баланс. – 2009. – № 63. – С. 22–23.
52. Міжнародне оподаткування : навч. посіб. за ред. Ю. Г. Козака, В. М. Сліпа. – К. : Центр навчальної літератури, 2003. – 550 с.
53. Митний кодекс України від 11 липня 2002 року № 92-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 38–39. – С. 288–294.
54. Огійчук М. Ф. Облік зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. / М. Ф. Огійчук. – К. : Алерта, 2009. – 328 с.
55. Положення про валютний контроль : Постанова Правління Національного банку України від 8 лютого 2000 року № 49 // Офіційний вісник України. – 2000. – № 14. – С. 41.
56. Порядок визначення строку та умов завершення імпортової операції без увезення товару на територію України : Постанова Кабінету Міністрів України від 5 грудня 2007 року 1392 // Офіційний вісник України. – 2007. – № 94. – С. 11.
57. Порядок заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа : Наказ Міністерства фінансів України від 30 травня 2012 року № 651 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 64. – С. 94.
58. Про затвердження форми Декларації про валютні цінності, доходи та майно, що належать резиденту України і знаходяться за її межами : Наказ Міністерства фінансів України від 25 грудня 1995 року № 207 // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 2. – С. 34.
59. Про затвердження Положення про порядок та умови торгівлі іноземною валютою : Постанова Правління Національного банку України

від 10 серпня 2005 року № 281 // Офіційний вісник України. – 2005. – № 35. – С. 122.

60. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України № 959 від 16 квітня 1991 року -XII // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. – № 29. – С. 377.

61. Про підтвердження статусу податкового резидента України : Наказ Державної податкової адміністрації України від 12 квітня 2002 року № 173 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 18. – С. 252.

62. Про Порядок звільнення (зменшення) від оподаткування доходів із джерелом їх походження з України згідно з міжнародними договорами України про уникнення подвійного оподаткування : Постанова Кабінету Міністрів України від 6 травня 2001 року № 470 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 20. – С. 142.

63. Про Порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті : Закон України № 185/94-ВР від 23 вересня 1994 року // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 40. – С. 364.

64. Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності : Закон України № 351 від 23 грудня 1998 року -XIV // Офіційний вісник України. – 1999. – № 2. – С. 27.

65. Про систему валютного регулювання і валютного контролю : Декрет Кабінету Міністрів України від 19 лютого 1993 року № 15-93 // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 17. – С. 184.

66. Торундо О. Застосування штрафних санкцій за порушення норм валютного законодавства / О. Торундо // Вісник податкової служби України. – 2009. – № 6. – С. 21–23.

67. Умови поставки Інкотермс // Баланс. – 2011. – № 62. – С. 42.

12.3. Методичне забезпечення

68. Робоча програма навчальної дисципліни "Секторальні та галузеві особливості оподаткування" для студентів спеціальності 8.03050801 "Фінанси і кредит" спеціалізації "Оподаткування" всіх форм навчання / укл. О. Є. Найденко, Є. І. Котляров. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2013. – 52 с.

69. Робоча програма навчальної дисципліни "Оподаткування зовнішньоекономічної діяльності" для студентів спеціальності "Оподаткування" всіх форм навчання / укл. О. Є. Найденко. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2010. – 39 с.

Додатки

Додаток А

Таблиця А.1

Структура складових професійних компетентностей з навчальної дисципліни "Оподаткування ЗЕД" за Національною рамкою кваліфікацій України

43

Складові компетентності, яка формується в рамках теми	Мінімальний досвід	Знання	Вміння	Комунікації	Автономність і відповідальність
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Державне регулювання ЗЕД					
Використовувати знання щодо теоретичних характеристик державного регулювання ЗЕД	Сутність та основні характеристики державного регулювання ЗЕД	Основні характеристики державного регулювання ЗЕД	Вміти застосовувати теоретичні знання на практиці	Використовувати принципи регулювання ЗЕД у професійній діяльності	Самостійність формулювання теоретичних характеристик державного регулювання ЗЕД
Тема 2. Особливості міжнародного оподаткування					
Використовувати знання щодо міжнародного оподаткування	Усунення подвійного оподаткування	Види подвійного оподаткування та методи його усунення	Вміти застосовувати методи усунення подвійного оподаткування	Обґрунтування рішень щодо зменшення податкового зобов'язання за іноземними доходами	Самостійність рішень щодо застосування методів усунення подвійного оподаткування
Тема 3. Правила міжнародної торгівлі (Інкотермс–2010)					
Використовувати знання щодо умов постачання товарів	Групи умов постачання товарів	Види витрат, які несуть продавець та покупець	Вміти визначати витрати продавця та покупця за різних умов постачання	Обґрунтувати рішення щодо застосування певної умови постачання товарів	Самостійність розрахунку витрат продавця або покупця за різних умов постачання товарів

1	2	3	4	5	6
Тема 4. Валютне регулювання ЗЕД					
Використовувати знання щодо валютного регулювання ЗЕД	Порядок ліцензування операцій в іноземній валюті	Знати порядок валютного регулювання	Вміти скласти декларацію з валютних цінностей	Організація подання ліцензії на проведення валютних операцій	Самостійність складання декларації про валютні цінності
Тема 5. Оподаткування податком на додану вартість					
Використовувати знання щодо оподаткування податком на додану вартість ЗЕД-операцій	Порядок ведення податкового обліку експорту та імпорту	Порядок оподаткування експорту та імпорту	Вміти скласти податкову документацію з податку на додану вартість	Організація документообігу в рамках податку на додану вартість	Самостійність визначення податкових зобов'язань з ПДВ під час здійснення ЗЕД-операцій
Тема 6. Особливості справляння акцизного податку					
Використовувати знання щодо оподаткування акцизним податком ЗЕД-операцій	Порядок ведення податкового обліку експорту та імпорту	Порядок оподаткування експорту та імпорту	Вміти скласти податкову документацію з акцизного податку	Організація документообігу в рамках акцизного податку	Самостійність визначення податкових зобов'язань з акцизного податку під час здійснення ЗЕД-операцій
Тема 7. Тарифно-митне регулювання					
Використовувати знання щодо обліку мита	Порядок обліку митних платежів	Знати види мита та методи його визначення	Вміти скласти вантажну митну декларацію	Організація документообігу в рамках мита	Самостійність вибору методу визначення митної вартості товарів
Тема 8. Оподаткування податком на прибуток підприємств					
Використовувати знання щодо оподаткування податком на прибуток підприємств ЗЕД-операцій	Порядок ведення податкового обліку експорту та імпорту	Порядок оподаткування експорту та імпорту	Вміти скласти податкову документацію з податку на прибуток підприємств	Організація документообігу в рамках податку на прибуток підприємств	Самостійність визначення податкових зобов'язань з податку на прибуток підприємств під час здійснення ЗЕД-операцій

Зміст

Вступ.....	3
1. Опис навчальної дисципліни	4
2. Мета та завдання навчальної дисципліни	4
3. Програма навчальної дисципліни	7
4. Структура навчальної дисципліни.....	10
5. Теми та плани семінарських занять.....	12
6. Теми практичних занять	14
6.1. Приклади типових практичних завдань за темами	15
7. Самостійна робота	16
7.1. Написання есе	19
7.2. Контрольні запитання для самодіагностики.....	20
8. Індивідуально-консультативна робота	23
9. Методи навчання	23
10. Методи контролю	24
11. Розподіл балів, які отримують студенти	31
12. Рекомендована література.....	37
12.1. Основна.....	37
12.2. Додаткова	40
12.3. Методичне забезпечення.....	42
Додатки.....	43

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

**Робоча програма
навчальної дисципліни
"ОПОДАТКУВАННЯ
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ"
для студентів спеціальності
8.03050803 "Оподаткування"
всіх форм навчання**

Самостійне електронне текстове мережне видання

Укладач **Найденко** Олексій Євгенович

Відповідальний за випуск *Найденко О. Є.*

Редактор *Бутенко В. О.*

Коректор *Ковальчук М. А.*

План 2016 р. Поз. № 50 ЕВ. Обсяг 46 с.

Видавець і виготівник – ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 61166, м. Харків, просп. Науки, 9-А

---

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
ДК № 4853 від 20.02.2015 р.*